

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου και 17 Φεβρουαρίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Αρχιπρωτοκολλητής, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ).

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ώστε να εναρμονιστεί πλήρως η εθνική νομοθεσία με ορισμένες διατάξεις της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2018 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου».

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου επιδιώκονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Η ενίσχυση των διατάξεων του βασικού νόμου που αφορούν την ευθύνη νομικών προσώπων.
2. Η συμπερίληψη επιβαρυντικών περιστάσεων σε σχέση με τη διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

3. Η προσθήκη ρυθμίσεων αναφορικά με θέματα συντρέχουσας δικαιοδοσίας μεταξύ περισσότερων του ενός κρατών-μελών.

Σημειώνεται ότι η Δημοκρατία είχε υποχρέωση να μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη την Οδηγία 2018/1673 μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2020, ενώ το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 14 Ιανουαρίου 2021.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου η εκπρόσωπος της ΜΟΚΑΣ επισήμανε στην επιτροπή ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν στη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο συγκεκριμένων άρθρων της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 με την οποία θεσπίζονται ελάχιστοι κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Περαιτέρω, η πιο πάνω εκπρόσωπος εισηγήθηκε όπως για σκοπούς πληρέστερης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις του άρθρου 8 της Οδηγίας εισαχθεί στο νομοσχέδιο πρόνοια αναφορικά με την επιβολή παρεπόμενων κυρώσεων κατά αδικοπραγούντων νομικών προσώπων. Επιπροσθέτως, η εκπρόσωπος της ΜΟΚΑΣ, ύστερα από σχετική επισήμανση των υπηρεσιών της Βουλής, δήλωσε ότι συμφωνεί να ενσωματωθεί στο κείμενο του νομοσχεδίου η προβλεπόμενη στην Οδηγία ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία στις επιβαρυντικές περιστάσεις περιλαμβάνεται και η περίπτωση που η περιουσία η οποία είναι αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι σημαντικής αξίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε η προβλεπόμενη σε αυτό αναδρομική ισχύς του προτεινόμενου νόμου, αφού ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του, σε περίπτωση που ψηφιστεί σε νόμο, καθορίζεται η 3^η Δεκεμβρίου 2020. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η πρόσδοση αναδρομικής ισχύος σε πρόνοιες που αφορούν τη στοιχειοθέτηση ποινικού αδικήματος, την ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και τις προβλεπόμενες ποινές σε περίπτωση καταδίκης

νομικού προσώπου για ποινικό αδίκημα κατά παράβαση της βασικής αρχής «nullum crimen, nulla poena sine lege» («κανένα έγκλημα, καμία ποινή χωρίς υφιστάμενο νόμο»).

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε την απάλειψη της πρόνοιας του νομοσχεδίου που αφορά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε αυτός να τεθεί σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, την προσθήκη πρόνοιας με την οποία υιοθετείται η προτεινόμενη από την ΜΟΚΑΣ ρύθμιση για την επιβολή παρεπόμενων κυρώσεων σε νομικά πρόσωπα, καθώς και την ενσωμάτωση στο κείμενο του νομοσχεδίου πρόσθετων επιβαρυντικών περιστάσεων που αφορούν την αξία της περιουσίας που αποτελεί το αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και αναθεώρησε το κείμενο του νομοσχεδίου στη βάση των πιο πάνω αποφάσεων της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021».

1^η Μαρτίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.062.009-2021

ΝΠ/ΜΓ